

8.mars

8. mars har fått en økt politisk betydning de siste årene, og parallelt med det har debatten om ulike linjer i kvinnekampen tiltatt. Dette viser seg også i år. Det er tatt initiativ til to tog på kampdagen, to tog med en god del politiske ulikheter, men som stiller mange felles kampkrav for kvinnebevegelsen, f.eks. kampen mot rasering av arbeidsplassene, kampen for flere daghjem osv.

HVOR LIGGER FORSKJELLENE ?

Det kan vi kanskje best belyse ved å ta utgangspunkt i et sitat fra en av innstifterne av dagen, Clara Zetkin:

"Kvinneegitasjonen må knytte an til ethvert spørsmål, som er av påtrengende viktighet for den generelle, proletariske bevegelse."

Mens parolegrunnlaget som 8.mars-komiteen står bak, også omfatter krav som er av betydning for hele arbeiderklassen, f.eks. mot Kleppepakke, mot samordnede oppgjør, om forbud mot det nye nazi-partiet, gjør det andre parolegrunnlaget i liten grad det.

Videre sier det andre parolegrunnlaget lite om hvem som er fienden til kvinnene, i Norge og over hele verden. Imperialismen blir ikke nevnt. Og heller ikke DNA-regjeringa og LO-ledelsen som gjør en god jobb for monopolborgerskapet - og dermed for seg sjøl - ved tariffoppgjøret. At vi er inne i en økonomisk krise kommer heller ikke til uttrykk i forslaget. Og i en by som antakelig har landsrekorden i politiske oppsigelser av kamyillige kvinner, blir støtten til disse negligsjert i paroleforslaget fra Claragruppera, Gruppe 65 og Nyfeministene.

Disse ulikhetene er ikke tilfeldige. Sjøl om disse tre kvinneorganisasjonene formelt er uavhengige, er likevel to av dem nært knyttet til partiene NKP og SV. Og hva er det som kjennetegner disse to partienes politikk? Historiske lærdommer viser knefall på knefall for sosialdemokratiet og unnfallenhet i å kritisere, enn si gå til kamp mot deres politikk. Kampen mot kompromissloven i abortsaken er et godt eksempel. DNA og SV roste denne som et framskritt. I Bergen ble loven møtt med motstand fra Kvinnefronten og nyfeministene, men ikke fra Claragruppera og Gruppe 65, jfr. demonstrasjonen høsten 74. Vi ser og klare eksempler i l.mai-arbeidet. SV har laget en ideologisk overbygning over sin mangel på kamp mot DNA, ved å kalle det moralisme å stille konkrete paroler som retter seg mot arbeideraristokratiet. De vil nøye seg med å gå til angrep på den kapitalistiske "strukturen". Sannheten er at de går DNA en høy gang med å spre illusjoner om at statliggjøring av bedrifter fører oss nærmere sosialismen, og om en generell fredelig overgang til sosialismen.

ENHET I KVINNEKAMPEN MOT DEN ØKONOMISKE KRISA

Deffor er det ikke det minste rart at parolegrunnlaget inneholder en parole om "sosialisme" (Nyfeministene har vel aldri regnet seg som sosialister, men i kompromissets ånd kan en få til mye....), mens det samtidig ikke tar standpunkt til spørsmålet om hvem som er kvinnenes fiender. (Bortsett fra muligens parolen "U-hjelpen må dekke kvinnene sitt behov også", her skulle en jo tro at det var mennene, i sin breie alminnelighet, som rev til seg u-hjelp-pengene, og ikke i hovedsak borgerskapet...)

HVA MED ENHETSTOG 8. MARS ?

Siste "NY TID" slår fast:

"Det blir to 8.-mars tog både i Bergen og i Oslo i år. Det synes som om splittelsen i kvinnebevegelsen vil vare ved i årene framover - iallefall så lenge Kvinnefronten står på den politiske plattform deres siste landsmøte vedtok."

Vi i AKP (m-l) mener det ville være ønskelig med et felles tog på kampdagen. Det er få paroler i de to grunnlagene som strir mot hverandre, og de retter en rekke felles krav. Blant uorganiserte og organiserte kvinner er det et utbredt ønske om enhet. (Dette kom klart til uttrykk på stormøtet på Universitetet, fra representanter for Claragruppera bl.a.)

Vi støtter derfor 8.mars-komiteens enhetsinitiativ, og mener det er beklagelig hvis

dette initiativet ikke fører fram. Argumentene om Kvinnefrontens plattform virker latterlige. Men det passer antakelig "NY TID" bra å ikke vise konkret til hvilke paroler 8.marskomitéene har reist som de ikke kan godta. Hvis det ble gjort, var det enklere å se hvorfor "Samarbeidstog" (uttrykket stemmer fra NY TID...) ikke ønsker enhet med 8.mars-komiteene.

Et annet argument som har vært reist mot enhet er reist formalistisk: Kvinnefronten har ikke deltatt i samarbeidsutvalget. Er det i seg sjøl noe hinder for enhet på kvinnenes internasjonale kampdag? Vi synes KF har gitt en grei begrunnelse for at de ønsker andre samarbeidsformer.

Vi er ikke blinde for motsetningene i kvinnepolitikken, som det skulle gå klart fram av første del av denne artikkelen. Men vi mener det i dag er viktig å samle flest mulig bak de mest brennende kravene til vanlige kvinner i Norge i dag. Vi ser 8.mars som en dag som styrker kampen for daghjem, for kvinnearbeidsplasser og for skikkelige tariffkrav. Derfor er vi for enhet.

Skulle dette vise seg umulig, vil vi oppfordre alle til å slutte opp om det toget som står for enhet og slagkraft i kampen. Gjennom å støtte 8.mars-komiteenes tog, støtter dere også kampen for enhet på et klassekamp-grunnlag på 8.mars !!

Möt fram på FISKETORGET Kl. 17,30!

Avisa til NKS i Bergen.
Ansvarleg redaktør:
Helge Skaar.

Svar på 3 spørsmål, og 4 'nye'.

Jøtularbeidarane: «No trengs økonomisk støtte mest av alt!»

På klubbmøte 19. februar vedtok arbeidarane ved A/S Jøtul i Oslo å gå til streik inntil fylgjande krav er innfridd:

- 1) Driftsstyraren og to arbeidsformenn fjerna frå bedrifta
- 2) Full etterbetaling for den usakleg oppsagte arbeidaren i den tida han var oppsagt.
- 3) Full kompensasjon for tida med sit-down-streik.

Den direkte bakgrunnen for dette vedtaket var ei usakleg oppseiing av ein jugoslavisk framandarbeiar. Generell missnøye med forholda på bedrifta hadde ulma i lengre tid. Saka på Jøtul gjeld ikkje ein kranjel mellom eit fåtal personar, men at arbeidarane ser seg nødde til å sette seg i respekt overfor ei arrogant bedriftsleiing, hevde retten til seriøst fagleg arbeid og forsvare framandarbeiarane sine rettar.

Lina til IO-leiinga i denne saka har vore frå verbal "støtte" til direkte trenering av streiken. I røynda har DNA/IO-leiinga ivrig freista å dysse ned ei sak som set heile deire skammelege tariffkabal i fare. Det er i dag ingenting pampane ynskjer mindre enn "uro" på viktige arbeidsplassar. Dei torer ikkje stå fram ope mot arbeidarane sine rettferdige krav, men arbeider etter beste evne for å hindre kraftfulle aksjonar for dei.

Ogso ved denne streiken har ord som splittelsesmakarar, infiltrasjon frå AKP, streiken igangsett av uansvarlege unge arbeidarar osv. svirra i lufta. Dei streikande har sjølv einstemmig avvist slike splittingsframstøytar.

Opgåvene i støttearbeidet er mange og viktige. Arbeidarane ved Jøtul vert pressa av fagforeiningsleiarane og sosialdemokratiet, og har stort behov for støtte. Dette gjeld sovel politisk som økonomisk.

Behovet for økonomisk støtte er stort. Dei streikande er 340 mann og treng 105000 kr i veka for å halde det gåande. Jøtularbeidarane seier sjølv at streiken står og fell med den økonomiske støtta. Dei streikande får ikkje noko støtte frå forbundet. Dette set store krav til støttearbeidet.

I ein slik situasjon vil det avsløre seg kven som er teoretiske pratmakarar, og kven som er verkeleg progressive, kven som verkeleg meiner det når dei snakkar om arbeidarklassa som den leiande klassa, og om kor viktig alliansen mellom arbeidar og student er.

Streikestøttekomiteane er i dag saman med grunnplaner i fagrørsla den einaste trygggleiken for at dei streikande får den støtta dei treng. Målsetjinga for UiB er 6000 kr. Dette må vera eit minimum.

SLUTT OPP OM STREIKESTØTTEKOMITEANE SITT ARBEID!!

FRAM FOR KRAFTFULLE INNSAMLINGAR TIL DEI STREIKANDE!!

Dagning vil kome attende til artikkelen "Antiimperialisme?" i Vestavind nr.2/76 i neste nummer.

Siste nummer av "Vestavind" kunngjer at USV har innstilt all muntleg ideologisk debatt med NKS. For å få igang den skriftlege debatten har redaksjonen pönnska ut 3 spørsmål til NKS. Redaksjonen har tydelegvis "gløymt" alle dei spørsmåla USV er blitt stelt det siste halve året. Her skal me svare på dei spørsmåla "Vestavind"-redaksjonen stiller, og samstundes friska opp minnet til redaksjonen slik at me kan få sjå om viljen til skriftleg debatt er allmenn eller om han berre gjer seg gjeldande når USV sjøle får velja tema.

1. Romania.

Etter vårt syn har borgarskapet teke makta i det tidlegare sosialistiske Romania og ført inn att kapitalismen.

Samstundes fører Romania ein uavhengig kurs i utanrikspolitikken. Dette er grunnlaget for at Kina har betre diplomatiske relasjonar med Romania enn med dei andre borgarlege statane i Aust-Europa. Den uavhengige kursen og det nære sambandet med folkets Kina er i samsvar med interessene til folka i Romania og elles i verda.

At Kina i tilknytning til det diplomatiske sambandet nyttar fraser frå den offisielle romanske demagogien om "sosialistisk oppbygging" og "revolusjonær sak" bør ingen progressive la seg forvirre av.

At forvirringa er stor i "Vestavind"-redaksjonen, er ei anna sak!

2. Botswana.

Statane i den 3. verda fører i ulik grad ein kamp mot utanlandsk imperialisme, for nasjonalt sjølstende og for å byggja opp ein sjølstendig økonomi.

Når Kina inngår avtaler med desse landa om diplomatisk samband, er det vanleg at den kinesiske regjeringa stadfester at dei stør denne kampen - utan at dei dermed uttalar seg om kor dominerande trekk dette er ved landets politikk og økonomi.

Slik er det også i tilfellet Botswana.

Kinas diplomatiske samband med land i 3. verda er ei sak - kvar norske progressive gymnasiastar skal sende pengar frå "Operasjon Dagsverk" noko anna. Raud Ungdom set faktisk langt strengare krav til politikken og økonomien i land som skal motta pengar frå NGS, enn til kva land Kina bør ha diplomatisk samband med. Meiner "Vestavind"-redaksjonen at det er same sak?

I 1974 var alternativet til Botswana Ginea-Bissau. Bit anna dømme: I 1968 gjekk SUR(m-1) inn for boikott av "Operasjon Dagsverk" til Peru - men vi har aldri hevda at Kina ikkje skulle ha diplomatisk samband med Peru. Heller ikkje har vi vore blinde for at Peru i visse spørsmål (havretts-spørsmål, kampen om råvareprisane) er ei viktig kraft i den anti-imperialistiske kampen til landa i den 3. verda.

3. Nord-Korea og Vietnam.

Ikkje alle land i den 3. verda har eksplisitt nytta uttrykket supermakt eller openit kritisert Sovjetsamveldet ved namn nemning. (Noko slikt har vi heller aldri hevda). Likevel er det eit faktum at desse landa deltar i kampen mot supermaktene, og at dei mange gonger har retta harde slag mot supermaktene.

Nord-Korea og Vietnam er to slike land.

Nord-Korea har t.d. i samband med Kim Il-sung si siste vitjing i Peking slått fast stor einskap med KLP i synet på verdssituasjonen. I den sams fråsegna vert det slått fast: "Motsetningane mellom imperialismakten kvesser seg til. Så lenge det eksisterer imperialisme i verda, så vil dette samfunnssystemet føre med seg krig. Imperialismen trappar opp krigs- og aggresjonsaktivi-

tetane sine under slagord om "fred". Faren for ein ny verdskrig aukar. Folka i alle land må auke aktsemda si og førebu seg." (Peking Review 18/75).

Mellom kva imperialismakter er det at rivaliseringa trugar med å utløyse verdskrig? Trur "Vestavind"-redaksjonen at det er konflikten mellom Storbritannia og Island KKP og KAP siktar til? Kanskje Sveits og Austerrike?

Vietnam har mange gonger avvist sovjetisk påtrykk. Då Sovjet i 1968 freista pressa FNL til tingingsbordet for den militære styrken deira var stor nok til det, avviste vietnamesarane dette. Vietnam har konsekvent avvist sovjetiske framlegg om ei "kollektiv tryggingsspakt i Sør-Aust-Asia. Då Sovjet kravde flåtebasar i Sør-Vietnam som takk for "hjelpa vart dette kontant avvist av PRR.

At Vietnam av taktiske årsaker har uttala støtte til Sovjet ved ei rekkje høve (t.d. stødde dei okkupasjonen av Tsjekkoslovakia) forandrar ikkje på desse sakene.

No har vi svare på spørsmåla frå "Vestavind". Til sist vil vi - som ein prøve på viljen til debatt frå "Vestavind" si side - taka opp att nokre få av dei spørsmåla som USV har blitt stelt siste halve året - muntleg, på veggviser, i løpesedlar. Vi imøteser svar - skriftleg eller muntleg.

1) "Vestavind" opererer stadig med "overgangssamfunn" som korskje er kapitalistiske eller sosialistiske.

Det marxistiske synet på "overgangssamfunnet" er klart: "Mellom det kapitalistiske og det kommunistiske samfunn ligger peridden med det første revolusjonære omdannelse til det andre. Til den svarer også en politisk overgangsperiode, hvis stat ikke kan være noe annet enn proletariatets revolusjonære diktatur". (Kritikk av Gotha-programmet av Marx, vår. uth.)

Spørsmål: Korleis grunnjev "Vestavind" at dei bryt med marxismen på eit slik fundamentalt punkt og likevel kallar seg marxistar.

2) Palestina. Støttar "Vestavind" FN-resolusjonen som stemplar sionismen som rasistisk? Eller er "Vestavind" samd med t.d. Berge Furre som seier at dette er å føra kampen mot sionismen på avvegar?

3) Angola. Støttar "Vestavind" framleis ikkje kravet om at alle framande styrkar, også cubanske leigesoldatar og russiske "rådgjevarar" må ut av Angola?

4) Spania. USV har gått spesielt stilt i dørene når det gjeld tilhøvet til FRAP. Men ei veggavis frå "Den demokratiske junta i Norge" proklamerte nyleg at SV stødde fullt opp om den demokratiske junta. Juntaen var også representert på SVs landsmøte. Difor spør vi:

- a) Er det rett at SV stør "Den demokratiske junta"?
- b) Kva er årsakene til at USV ikkje stør FRAP?
- c) Vil USV delta i arbeidet med å oppretta ein "Fritt Spania"-komite i Bergen?

Vi ventar også i spenning på "Vestavinds" svar. Då får vi sjå om redaksjonen er viljug til å diskutere internasjonale spørsmål som vel er meire viktige enn Botswanas innan- og utanrikspolitik.

formann Mao Tsetung i samtale med ledere fra Sør-Vietnam.

*** LES SISTE NUMMER
AV "HVA MÅ GJØRES
TEMA: "PROLETARISK
INTERNASJONALISME

*****

1.mai; enhet på klassekampens grunn!

To linjer 1.mai

Kampen om 1.mai 1976 er startet og to hovedlinjer har, i likhet med de siste åra, markert seg:

En klassekamplinje, "enhetstog" i Samorg.-regi. De som står bak: DNA/LO ledelsen og SV-ledelsen. Mot denne står klassekamplinja, Faglig 1.mai Front. Initiativtakere: Uavhengige progressive og marxist-leninister i fagbevegelsen. Krisa i den vestlige kapitalismen og skjerpning av motsetningene internasjonalt preger de to linjenes paroler.

To saker står i sentrum for arbeidsfolks kamp mot krisa: Kampen mot økonomisk forverring og innskrenking av de demokratiske rettene. Konkret betyr dette: For det første: Åkjempe mot DNA/LO-ledelsens skammelige kriseforlik i tariffoppgjøret. Om "krava" fra Aspengren & Co blir godtatt av medlemmene, vil det bety kraftig lønnsnedgang for arbeidsfolk. Tar vi vekk 5% for arbeidsforkortelse, 1,8% i lavtlønns tillegg og diverse småposter (tariffavgift og liknende, står vi tilbake med 3%-75 øre generelt tillegg. Og dette for en 2-årig periode der vi kan regne med en prisstigning på 22-24%! I tillegg er det innenfor rammen av disse 3% "kleppepakken" med såkalte skatteletter og subsidier istedenfor lønnsøkning. Det hele er markedsført under måteholdsparolen: Måtehold for arbeidsfolk, pekefinger mot bønder og fiskere, og hets mot studenter og andre "uproduktive".

Men motstanden mot dette elendige lønnsoppgjøret vokser. Odda-arbeidernes karakteristikk, "en gavepakke til monopolkapitalen", og mange foreningers krav om skikkelige tillegg 20-25%, gir en pekepinn om dette. Det er en oppgave for alle progressive å bruke 1.mai til å styrke denne kamplinja.

For det andre: Å sloss for å forby det nye nazistiske partiet, å gå mot politiske og usaklige oppsigelser (Hammerverket, Janus, Tiger osv.) - å slå tilbake heksejakta mot kampvillige og klassebevisste arbeidere. Å fortie denne kampen 1.mai vil være det samme som å sviakte den.

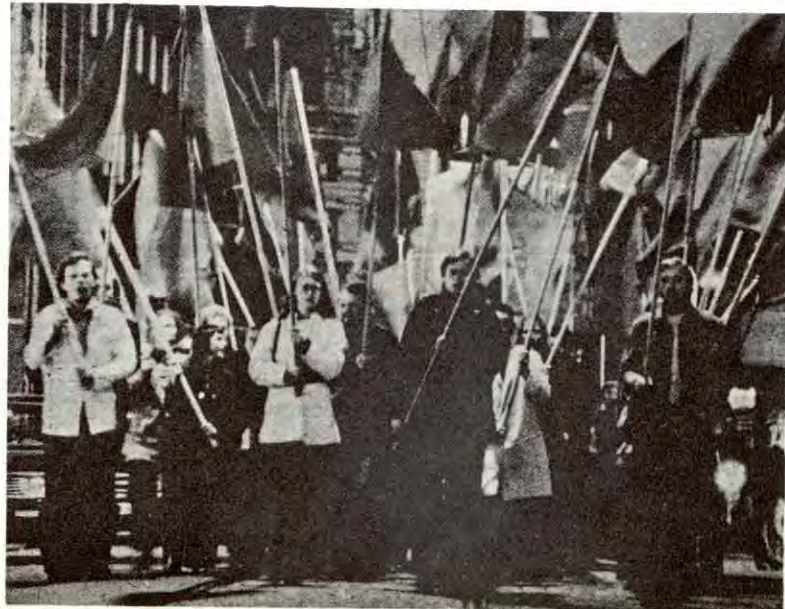
SAMORG.-TOGET I OSLO: PROPAGANDATOG FOR KRISEFORLIK OG MÅTEHOLD!

Samorg. i Oslo er tidligst ute med vedtak om 1.mai. Plattformen for dagen er et "kompromiss" mellom DNA/LO-ledelsen og SV-ledelsen. 2 av 3 av hovedparolene er stilt ut i fra krisa: "Trygghet for arbeid og inntekt" og "Enhet i kamp for arbeid til alle". Gjett hvilken som var SVs forslag. Ikke lett? Naturlig nok for innholdet i parolene er temmelig likt. De som leser "Ny Tid" vet imidlertid at hovedstyret i SV "krevde" å få med den andre! Det var en forutsetning for enhet!

Den "tryggheten" DNA/LO-ledelsen sikrer med sin politikk, er ikke arbeiderklassens og folkets, men monopolkapitalens. Måtehold fra folket skal sikre "trygghet" for profitten og trygghet for å kunne legge ned bedrifter som ikke gir høy nok profitt uten å bli møtt med aksjoner. Å gå inn for "enhet" med sånne folk kan ikke bety annet enn knefall for monopolkapitalen og "kampen for arbeid til alle" blir stående som en frase, ikke verd papiret den står på engang. Dette opplegget kommer ikke som noen overraskelse, men viser med all ønskelig tydelighet de borgerlige arbeiderpartienes rolle: Med hul demagogi prøver de å få arbeiderklassen til å godta monopolkapitalens politikk. Det er nok ingen tilfeldighet at hovedgrunnlaget til Samorg./i Oslo ikke nevner noe om politiske oppsigelser. DNA/LO-ledelsen kan ikke plutselig begynne å støtte de som de hele tiden har kjempet mot.

1.MAI & KAMPEN MOT IMPERIALISMEN

Proletarisk internasjonalisme og kamp mot imperialismen har stolte tradisjoner i den norske arbeiderklassen. Et eksempel på det er innsatsen under den spanske borgerkrigen hvor norske arbeidere sloss mot Franco. DNA har etter krigen vært USA-imperialismens svorne lakeier og prøvd å tilintetgjøre all anti-imperialisme gjennom antikommunistisk hets og løgn. Til tross for dette har anti-imperialismen i det norske folket hele tiden vært levende og den har i 70-åra fått en kraftig oppblomstring.

FFF-toget i Oslo 1975

Hva vil det si å være anti-imperialistisk i dag? Det siste års hendelser har vist en forrykking av forholdet mellom de to mektigste imperialiststatene USA og Sovjet. Sovjets innflytelse øker på bekostning av USA. Lenin påpekte, i forbindelse med 1. verdenskrig, at på grunn av landenes forskjellige utvikling, vil noen nasjoner bli mektigere enn andre og noen få vil sloss om overherredømme. Kampen mellom dem vil i siste instans ta form av krig, verdenskrig. På Lenins tid var det England/Frankrike og Tyskland som sloss, idag er det først og fremst USA og Sovjet. Anti-imperialister må framst rette kampen mot disse to supermaktene, (men sjølsagt også mot all annen imperialisme som f.eks. Englands aggresjon mot Island).

I grell kontrast til denne situasjonen står Samorg./Oslo parole "For fredelig sameksistens stans kapprustningene". Den er fullstendig uegnet til å vise kamp mot imperialismen, den sier ingenting om at folk skal ta opp kampen og hvem de skal sloss mot. Slikt fredsprat minner mye om Bresjnevs tåkeprat om "avspenning" mens supermaktene i virkeligheten rustet opp som aldri før. Denne parolen er ikke noe annet enn et forsøk fra arbeiderborgerne på å fange opp oppsvinget i den proletære internasjonalismen og føre den inn på ufarlige baner og gi arbeiderklassen illusjoner om at fred er mulig under imperialismen.

Faglig 1.mai Front står mot dette. Samorg-opplegget på alle punkter - de representerer klassekamplinjen og kamp mot all imperialisme, kamp mot de imperialistiske supermaktene USA og Sovjet. Alle progressive studenter må sette opp om dette toget 1.mai om de vil være med å styrke kampen mot monopolkapitalen og imperialismen.

HVA VIL USV GJØRE?

SVs linje med samarbeid med DNA i "Samorgs regi" er hovedlinjen. Vi har ovenfor vist hvilken klasse Samorg-toget i Oslo tjener, et tog rettet mot arbeiderklassens interesser.

I fjor gikk USV i 1.mai tog med reaksjonære arbeiderledere som Andahl-Pedersen og Sakseide. Siden sist har disse fått suspensjoner av progressive arbeidere på samvittigheten. Klarere enn noen sinne kommer det fram under krisetida hvilken side disse folkene står på. Å gå i tog med disse 1.mai vil være å delta i klassefiendens arrangement 1.mai.

Vi vil spørre USV: Hva syns dere om "Samorg." togets hovedparoler i Oslo? Er dere enig i at 1.mai -76 skal bl.a. brukes i kampen mot DNAs reaksjonære kriseforlikslinje i tariffoppgjøret? Hva i FFFs grunnlag er dere uenig i? Invitasjon til å delta står fremdeles åpen.

Til alle progressive på Universitetet vil vi si: Delta i diskusjonene om FFFs grunnlag som er i gang rundt i instuttkomiteene!

Ta kontakt med FFF på stand!

Slutt opp om FFF!

NORGES ENESTE
KOMMUNISTISKE
ARBEIDERAVIS -

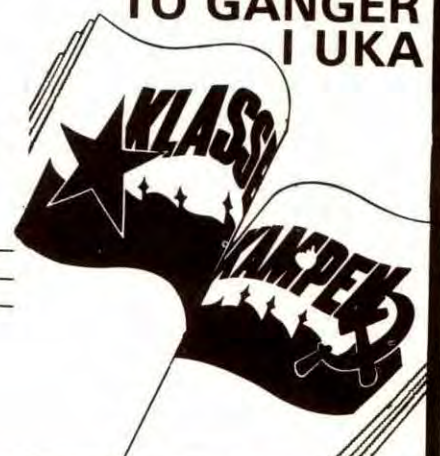
ABONNÉR

NÅ
TO GANGER
I UKA

Som abonnent på Klassekampen
får du to aviser i postkassa
hver uke, en 20-siders avis
og en 4-siders avis

Helårsabonnement kr 120,-
Halvårsabonnement kr 65,-
Kvartalsabonnement kr 33,-

Oppgi hva slags abonnement
du vil ha og send bestilling til:
Klassekampens distribusjon,
postboks 2046, Grunerløkka, Oslo 5
så får du avisa og regning tilsendt.

streiken på Natland: **STUDENTENES ØKONOMI VIKTIGST!**

Husleiestreiken på Natland utgjør i dag spydspissen for interessekampen blant studentene i Norge. Natland er den eneste studentbyen som for tida er istreik, og den er samtidig en av de minste, med sine 147 familieleiligheter. Disse fakta understreker nødvendigheten av at leieboerne står sammen og at de får solid støtte fra de andre studentbyene og studentmassen forøvrig. De streikende har allerede blitt utsatt for kraftige angrep fra samskipnadsledelsen. Det siste som har skjedd er at SS-ledelsen har engasjert "Creditreform" for å drive inn husleieøkningene gjennom inkasso. Dette angrepet må møtes med hard hand fra de streikende, og med sympatiaksjoner fra andre studenter.

DAGNING har hatt en samtale med en aktivist i streiken på Natland, og vi ville vite hvorfor det bare er Natland som er i streik?

-Da styret i samskipnaden (SS) vedtok å gå til nye husleieøkninger på studentbyene, for å oppfylle statens krav om balansebudsjett, hadde de god grunn til å frykte aksjoner fra studentenes side. Taktikken til SS-ledelsen gikk ut på å forhindre enhetlige aksjoner fra studentbyene gjennom fastsetting av ulike leieøkninger. Natland er den minste studentbyen, og har fått den største leieøkninga på heile 85,- kr. Dette er altså en bevisst politikk fra SS-ledelsens side. Vi kan i dag slå fast at de har lykket med sin taktikk. Natland står i dag aleine og det er beklagelig at de andre studentbyene ikke har gått til streik. I den forbindelse vil jeg nevne SV's linje for streik. De ville i startfasen legge opp til innbetaling av gammel leie på sperra konto, for på den måten å slå SS konkurs så fort som mulig og bane vegen for statsovertaking. Innbetaling på sperra konto kan være et nyttig opptrappingsmiddel, men å legge streiken på et så høgt nivå i startfasen er ei rabbiat linje, og ei linje for å knekke streiken i startfasen. Natland avviste klart denne linja. Jeg vil likevel understreke at det ikke er for seint å vedta streik på de andre studentbyene. Dette er den beste støtten de streikende på Natland kan få nå.

- I strekegrunnlaget legger dere vekt på lån/stipendkrava studentene har stilt. Hvorfor er det viktig at en husleiestreik er innretta på disse krava?

-Streikegrunnlaget vårt slår fast at 1) vi nekter å godta at studentene skal bære byrdene av SS's økonomiske problemer gjennom økte husleier. Og 2) at en løsning av SS sine økonomiske problemer og trygging av SS som arbeidsplass, krever både bedring av stipendandelen, indeksregulerte lån/stipend og økt statstøtte til drifta av SS. Dessuten at det skulle sendes en felleshenvendelse til KUD etter mønster fra den som ble sendt høsten -74. I løpet av de siste åra er studentøkonomien blitt kraftig foverra ved husleieøkningene på studentbyene. F.eks. har leia økt med 125 kr. det siste halvåret på Natland. Dette henger sammen med at SS som bedrift er ramma av den økonomiske krisa i Norge og statens bolig- og utdanningspolitikk. Da SS ble oppretta rett etter krigen var høyere utdanning produktiv arbeidskraft. Det ble derfor satsa stort på at både SS og lånekassa skulle få gunstige vilkår. I dag er ikke høyere utdanning produktiv arbeidskraft lenger. (jfr. st. mld. 17). Nedbygginga av SS og innstramma av vilkåra i lånekassa er nødvendige tiltak fra staten i krisetider. Kravet om balansebudsjett er et klart uttrykk for denne politikken på lik linje med senkinga av stipendandelen og de stillestående lån og stipendnormene. Med andre ord, studentene får på ingen måte kompensasjon for inflasjonen og den almene dyrtida i samfunnet. Statens krav om balansebudsjett er en bevisst utnyttelse av at alle studenter må bo, SS er avhengig av studentenes kjøpekraft, men økninga i kantineprisene kan ikke være større enn at studentene kan benytte seg av tilbudet. Derimot må alle bo, og de store husleieøkningene er derfor den hardeste og mest kriseprega måten å tyne studentøkonomien på. Derfor er det riktig å rette kravene direkte mot staten, kreve økte lån og stipend og statstilskudd til drifta av kantine.

-Det har vært mye skriverier om mislighetene i samskipnaden og overføringer av midler fra boligstiftelsen til SS. En del mener det ville ha vært riktigere å fokusere streiken på disse forholda. Hva mener du om denne linja?

-For det første har det blitt overført midler fra boligstiftelsen til SS i flere år og det er spesielt kantine som har slukt disse midlene. Disse overføringene har heile tida skjedd med statens godkjenning. Dette er sjølsagt et brudd på reglementet for boligstiftelsen. Statens representant i styret, Haaland, gjorde KUD oppmerksom på dette forholdet for ca. et år sida. Vi har ikke hørt noe mer om denne saken før Haaland nå rykker ut i pressa og kaller overføringene for lån. Dette viser at mislighetene ikke skyldes spesielt udugelige folk i SS-ledelsen, men at SS-ledelsen er et redskap for å sette statens utdanningspolitikk ut i livet. Å rette søkelyset på SS-ledelsen, og kreve de avsatt, betyr å tilsløre at det er staten som opprettholder overføringene. Det betyr å tilsløre at det er staten som forlanger balansebudsjett og bevisst angriper studentøkonomien. På denne bakgrunn mener jeg det ikke er så viktig hvorvidt det dreier seg om lovbrudd. Derimot er det urettferdig at vi ved økte husleier skal subsidiere kantinedrifta. Like urettferdig vil det sjølsagt være om økte lån og stipend brukes til dette formålet. Underskuddet på kantinedrifta kan bare dekkes gjennom statstilskudd. Det er å ha illusjoner

om statens rolle å tro at opprensninger av mislighetene vil bedre studentøkonomien. Jeg er ikke i mot at vi skal kreve å få slutt på de reglementstridige overføringene i og for seg, men dette er ikke noe politisk pressmiddel og er underordna den vi i dag fører mot statens utdanningspolitikk. SV på Natland mener nå det er gunstig å bruke kravet om opprensning til å bane vegen

for statsovertaking. Dette er ei linje for nedlegging av streiken, og ei splitting av kampen mot statens utdanningspolitikk. SV har tydeligvis ikke skjont at SS er ei statskapitalistisk bedrift i et kapitalistisk samfunn, siden de kan hevde at SS er en fritt svevende instans mellom oss og staten.

Den eneste linja som kan vinne fram å få brei støtte i og utafør studentmassen, er å rette søkelyset på forverringa i levevilkåra våre.

Det er grunn til å understreke at det er med denne politiske kamplinja vi i tidligere husleiestreiker har oppnådd visse konkrete resultater. I dag som tidligere kan vi oppnå utsetting av husleieøkninga. Vi kan ikke endre statens utdanningspolitikk, men tross alt bedre vår økonomiske situasjon noe.

Til slutt vil jeg understreke viktigheten av at alle studenter står fast på de krava husleiestreiken stiller. Spesielt er dette viktig nå når inkassokrava fra "Creditreform" strømmer inn. De streikende må også diskutere opptrapping av streiken, gjennom innbetaling på sperra konto, hvis SS-ledelsen ikke trekker tilbake inkassokravet, eller vi får et negativt svar på krava vi har stilt.

siste:

FULL STØTTE FRÅ TROMSØ:

Følgende støtteuttalelse ble enstemmig vedtatt på HOVEDALMØTE for studentene i Tromsø 9. februar 1976.

"Dei som bur på Natland studentby i Bergen har med stort fleirtal vedteke å gå til ny husleigestreik mot den kraftige husleigeauken som samskipnasstyret, som eit lydig våpen for staten sin økonomiske politikk, har sett i verk frå 10. januar. Det viser ein sterk vilje til å kjempe mot den økonomiske forverringa, når de no etter berre få månader med pause støtar ein ny husleigestreik.

De viser vegen å gå, og vi vonar at ei grundig oppsummering av dei streikane og aksjonane som blei gjennomført i fjor blir eit viktig grunnlag for ein framgangsrik kamp. Vi vil følgje streiken dykkar nøye, og vonar han vil vekse i styrke også ved at fleire studentbyar vedtek streik. Lykke til...."

For studentane i Tromsø
Studentutvalget
Steinar Nilsen

Slutt aktivt opp om streiken!

Vedta streik på alle studentbyene!